

Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS)

PROTIKORUPČNÝ PROGRAM SPOLOČNOSTI

Všeobecné informácie

Pojem korupcia nie je v právnom poriadku presne definovaný prostredníctvom jednotiacej definície, ktorá by vystihovala spoločné znaky rozličných foriem korupčného správania sa. Možno vo všeobecnosti konštatovať, že ide o protispoločenské a protiprávne javy vo verejnom aj súkromnom sektore, **ako sú trestné činy prijímania úplatku, podplácania, nepriameho úplatkárstva, volebnej korupcie** a niekedy aj zneužívania právomoci verejného činiteľa. Správanie sa ľudí, ktorí úplatok poskytujú, ako aj tých, ktorí úplatok prijímajú, je v rozpore so zákonmi. Výsledkom toho je na jednej strane „spokojnosť“ jednotlivca nad poskytnutím neoprávnenej výhody a na strane druhej **poškodzovanie verejnosti a nezákonné finančné obohacovanie sa jednotlivca**.

Prijímanie úplatku podľa Trestného zákona znamená žiadať, dať si sľúbiť či prijať určité plnenie majetkovej alebo nemajetkovej povahy, na ktoré by inak podplácaná osoba nemala nárok za to, aby podplácajúcej osobe poskytla určité výhody, spočívajúce v porušení svojich povinností vyplývajúcich zo zamestnania, povolania, funkcie alebo postavenia, tzn. **pasívna korupcia, úplatkárstvo, osoba sa necháva podplácať**.

Podplácanie podľa Trestného zákona znamená sľúbiť, ponúknuť alebo poskytnúť určité plnenie majetkovej alebo nemajetkovej povahy zo strany podplácajúcej osoby, na ktoré by inak podplácaná osoba nemala nárok za to, aby podplácajúcej osobe poskytla určité výhody spočívajúce v porušení svojich povinností vyplývajúcich zo zamestnania, povolania, funkcie alebo postavenia, tzn. **aktívna korupcia, osoba podpláca**.

Nepriama korupcia podľa Trestného zákona je založená na prijímaní úplatku osobou, ktorá má ďalej svojim vplyvom pôsobiť na iného, aby ten poskytol podplácajúcej osobe určité výhody, spočívajúce v porušení svojich povinností vyplývajúcich zo zamestnania, povolania, funkcie alebo postavenia.

Trestný zákon vo svojich ustanoveniach upravuje **aj trestné činy súvisiace s korupciou**, pričom protiprávnosť jednotlivých trestných činov korupcie je obsiahnutá v ich skutkových podstatách:

- zneužívanie právomoci verejného činiteľa (§326 Trestného zákona)
- legalizácia príjmu z trestnej činnosti (§233-§234 Trestného zákona)
- machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnávacím konaním (§241 Trestného zákona)
- machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe (§266-§268 Trestného zákona)

Akýkoľvek prejav korupcie je v Slovenskej republike trestným činom. Trestné stíhanie majú vo svojej kompetencii výlučne štátne orgány. Preto občania nemôžu priamo podávať na páchatel'ov obžalobu, ale môžu polícii a prokuratúre oznamovať svoje podozrenia.

Povinnosť oznamovať korupciu je uložená v ustanovení § 340 ods. 1 Trestného zákona, ktorý upravuje trestnú zodpovednosť za neoznámenie trestného činu. Podmienkou je, aby sa občan hodnoverným spôsobom dozvedel o tom, že bol spáchaný niektorý z trestných činov korupcie. Časť oznamovateľov má obavy z prípadných právnych následkov, ak sa podozrivému nepodarí preukázať vinu. Aj krivé obvinenie je totiž trestné. Ak boli uvedené iba pravdivé skutočnosti, nemá sa oznamovateľ čoho báť. Je dôležité vedieť, že trestnoprávnu zodpovednosť má aj ten, kto sa hodnoverným spôsobom dozvedel o spáchaní niektorého z trestných činov korupcie a neoznámil to orgánom činným v trestnom konaní (polícia, prokuratúra, vyšetrovatelia policajného zboru).

Naopak, pri trestných činoch **nepriamej korupcie a podplácania je možné vyhnúť sa trestnosti**, ak páchatel' úplatok poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadany a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru (tzv. účinná ľútosť). V súčasnosti je trestné nielen neoznámenie trestného činu korupcie, ale aj jeho neprekazenie. Ustanovenia Trestného zákona ukladá povinnosť oznámiť orgánom činným v trestnom konaní prípravu niektorého z trestných činov korupcie.

Zásady zakazujúce úplatkárstvo a korupciu

Zaväzujeme sa neponúkať, neposkytovať, ani neprijímať úplatky v žiadnej forme pri kontakte s obchodnými partnermi, zákazníkmi, sprostredkovateľmi, dodávateľmi, zamestnancami alebo predstaviteľmi orgánov štátnej správy a samosprávy. Súčasne neuprednostňujeme niektorých svojich obchodných partnerov (napr. pri zaplatení faktúr, vybavovaní objednávok a pod.) pred inými. Úplatkom sa rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.

Naši zamestnanci sú vedení k tomu, aby:

- (i) nesľubovali, nevyžadovali, nedohadovali alebo neprijímali úplatok v akejkoľvek podobe od obchodných partnerov, zákazníkov, sprostredkovateľov, dodávateľov alebo zamestnancov takýchto subjektov alebo orgánov štátnej správy a samosprávy,
- (ii) neposkytovali dary, ani iné výhody s úmyslom ovplyvniť rozhodovanie obchodných partnerov, zákazníkov, sprostredkovateľov, dodávateľov alebo zamestnancov takýchto subjektov alebo orgánov štátnej správy a samosprávy. Tým nie je vylúčené ponúkanie alebo prijímanie predmetov určených výlučne na svoju propagáciu.

Každý zamestnanec je zodpovedný za informovanie svojho priameho nadriadeného alebo predstavenstvo BTS o pokuse o korupciu v spoločnosti. Predstavenstvo BTS je povinné sa takýmto podozrením zaoberať a v prípade jeho opodstatnenosti oznámiť túto skutočnosť orgánom činným v trestnom konaní.

Sme si vedomí trestnoprávných dôsledkov spojených s trestným činom prijímania úplatku (§ 328 Trestného zákona) a podplácania (§ 332 Trestného zákona). Berieme za svoje zásady a pravidlá **Prevencie voči korupcii**.

Každý zamestnanec a člen orgánu spoločnosti je povinný konať v súlade s **Etickým kódexom** spoločnosti, zachovávať vysoký morálny štandard v obchodných vzťahoch a utvárať priaznivé pracovné prostredie, v ktorom si ceníme jeden druhého. Sme si vedomí toho, že na tom, aké meno má naša spoločnosť, má každý jeden z nás svoj nezanedbateľný podiel.

Dary a reprezentačné

Nebudeme prijímať, ani vyžadovať od obchodných partnerov alebo kohokoľvek, kto sa uchádza o obchodný vzťah s BTS žiadne peňažné a nepeňažné dary. Môžeme prijať iba reklamné dary a občerstvenie, ak sa ich prijatím nezaviazeme zvýhodniť toho, kto ich poskytuje. Akýkoľvek dar prevyšujúci 70,- EUR sme povinní v zmysle Etického kódexu nahlásiť etickej rade našej spoločnosti.

Nesmieme poskytovať nijaké dary, pohostenia a iné pozornosti, s výnimkou reklamných firemných darov, ktorými by sme obchodných partnerov alebo potenciálnych obchodných partnerov navádzali na korupciu alebo iné nelegálne a neetické konanie.

Naša spoločnosť sa usiluje implementovať a presadzovať efektívny systém boja proti korupcii.

Na tento účel naša spoločnosť:

- prijala Etický kódex a príslušné interné predpisy zaväzujúce všetkých zamestnancov a členov orgánov spoločnosti
- ustanovila etickú radu BTS, ktorej úlohou je zaoberať sa riešením etických otázok v spoločnosti, monitorovať etické problémy v spoločnosti a podávať návrhy na ich riešenie predstavenstvu BTS. Členovia etickej rady sú povinní pri posudzovaní jednotlivých prípadov postupovať v súlade so štatútom rady, s Etickým kódexom, ako aj s platnými právnymi predpismi

- prijala ochranné opatrenia v zmysle zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti s cieľom motivovať našich zamestnancov oznamovať protispoločenskú činnosť, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojím zamestnaním
- prijíma a pravidelne monitoruje primerané interné kontroly, opatrenia na prevenciu a odhaľovanie korupcie vypracované na základe prístupu zohľadňujúceho riziká
- prijíma systém finančných a účtovných postupov primerane navrhnutých, aby sa zabezpečila vedenie poctivého a presného účtovníctva, záznamov a účtov a zabezpečila, že ich nemožno použiť na účely podplácania alebo zakrývania podplácania;
- buduje povedomie zamestnancov o opatreniach na prevenciu a boj proti korupcii a konfliktu záujmov

Konflikt záujmov

Ku konfliktu záujmov dochádza, keď sa zamestnanec spoločnosti podieľa na osobných aktivitách alebo vzťahoch, ktoré by mohli narúšať schopnosť konať v najlepšom záujme spoločnosti. Osobný záujem sprevádzajú osobné alebo obdobné vzťahy založené na rodinnej spriaznenosti, citovej spriaznenosti, politickej spriaznenosti a ekonomický alebo akýkoľvek iný, so záujmom spoločnosti nesúvisiaci, záujem zdieľaný s konečným príjemcom. Všeobecne platí, že zamestnanci spoločnosti a členovia orgánov spoločnosti sú povinní vyhýbať sa akejkoľvek situácii, ktorá by mohla podnietiť vznik skutočného alebo potenciálneho konfliktu záujmov. Preto nesmieme vykonávať činnosť, ktorá by sa mohla označiť ako konflikt alebo rozpor záujmov.

Situácie konfliktu záujmov sa môžu vyskytnúť napríklad ak:

- i) zamestnanec uskutočňuje kúpu tovaru alebo služby od spoločnosti
- ii) zamestnanec uskutočňuje kúpu tovaru alebo služby na súkromné účely od dodávateľa spoločnosti, alebo i v prípade, že nákup robí jeho rodina alebo blízka osoba (t.j. osoba v spoločnej domácnosti alebo iná osoba, ktorá má blízky osobný vzťah so zamestnancom)
- iii) keď rodinný príslušník alebo blízka osoba zamestnanca je rovnako zamestnancom spoločnosti
- iv) zamestnanec uskutočňuje transakciu v mene spoločnosti, keď jeho rodinní príslušníci alebo blízke osoby majú ekonomický/finančný podiel na činnosti obchodného partnera
- v) zamestnanec kupuje tovar alebo služby v mene spoločnosti od svojich rodinných príslušníkov, blízkych osôb alebo firmy, ktorú riadi jeho rodinný príslušník alebo blízka osoba;
- vi) zamestnanec pôsobí ako riaditeľ alebo funkcionár mimo spoločnosti, alebo vykonáva inú externú platenú činnosť.

Zásady v oblasti konfliktov záujmov

Každý zamestnanec spoločnosti je povinný posudzovať možné situácie vedúce ku konfliktu záujmov, ktoré môžu vzniknúť počas každodennej pracovnej činnosti a kedykoľvek má pochybnosti, je potrebné kontaktovať svojho priameho nadriadeného alebo etickú radu.

Všeobecne platí, že zamestnanci spoločnosti a členovia orgánov spoločnosti sú povinní vyhýbať sa akejkoľvek situácii, ktorá by mohla podnietiť vznik skutočného alebo potenciálneho konfliktu záujmov.

Ak sa konfliktu nedá vyhnúť, očakáva sa, že:

- zamestnanec spoločnosti nebude vykonávať žiadne obchodné činnosti, ani prijímať rozhodnutia v mene spoločnosti

- zamestnanec spoločnosti bude svojho priameho nadriadeného alebo etickú radu písomne informovať o takomto konflikte a čakať na pokyny, ako postupovať.

Vedúci zamestnanci spoločnosti musia preskúmať, či by mohol konflikt ohroziť záujmy a dobré meno spoločnosti a v prípade potreby definovať vhodné nápravné opatrenia, aby spoločnosť neutrpela ujmu. Generálny riaditeľ a členovia predstavenstva musia oznámiť možné individuálne konflikty záujmov predstavenstvu, aby sa mohli riešiť v súlade s platnými právnymi predpismi.

Každý zamestnanec našej spoločnosti je povinný:

- (i) dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy a vnútorné predpisy spoločnosti a uplatňovať ich podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť a ľudské práva,
- (ii) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone práce, a ktoré v záujme zamestnávateľa nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení pracovného pomeru; to neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán alebo ním poverený vedúci zamestnanec,
- (iii) zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov,
- (iv) nezneužívať informácie nadobudnuté v súvislosti a pri vykonávaní zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech blízkych osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb; táto povinnosť platí aj po skončení pracovného pomeru,
- (v) zdržať sa konania, z ktorého vyplývajú neoprávnené prísluby alebo záväzky zaväzujúce zamestnávateľa,
- (vi) oznámiť nadriadenému vedúcemu zamestnancovi, prípadne orgánu činnému v trestnom konaní stratu alebo poškodenie majetku vo vlastníctve alebo v správe zamestnávateľa,
- (vii) oznámiť zamestnávateľovi, že bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo že bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo že jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

Zamestnanec našej spoločnosti rovnako nesmie:

- (i) sprostredkovať pre seba alebo inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu obchodný styk, pokiaľ táto činnosť nevyplýva priamo z náplne práce zamestnanca
- (ii) požadovať alebo prijímať dary alebo iné výhody alebo navádzať iného na poskytovanie darov alebo iných výhod v súvislosti a pri výkone práce vo verejnom záujme; to neplatí, ak ide o dary alebo iné výhody poskytované obvykle pri výkone práce alebo na základe zákona alebo zamestnávateľom,
- (iii) zneužívať výhody vyplývajúce z výkonu práce, a to ani po skončení výkonu týchto prác a zamestnania

Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Oznamovateľom protispoločenskej činnosti je fyzická osoba (zamestnanec), ktorá v dobrej viere urobí oznámenie príslušnému orgánu a uvedie v ňom skutočnosti, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie a ktoré môžu významnou mierou prispieť alebo prispeli k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo usvedčeniu jej páchatel'a.

Naša spoločnosť prijala ochranné opatrenia i v zmysle zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti s cieľom motivovať našich zamestnancov oznamovať protispoločenskú činnosť, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojím zamestnaním. Protispoločenská činnosť sa definuje ako závažná protispoločenská činnosť, ktorou je:

- (i) niektorý z trestných činov verejných činiteľov, korupcie, machinácie pri verejnom obstarávaní alebo poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností
- (ii) trestný čin s hornou hranicou trestu odňatia slobody prevyšujúcou tri roky alebo
- (iii) správnym deliktom, za ktorý možno uložiť pokutu vo výške najmenej 50.000 eur.
- (iv) iná protispoločenská činnosť (napr. aj nehospodárne či neetické konanie).

Kontaktné údaje pre účely oznamovania korupcie:

e-mail: legal@bts.aero

Aby sa spoločnosť mohla podnetom relevantne zaoberať v rámci svojej pôsobnosti, je potrebné aby boli uvedené **čo možno najpodrobnejšie informácie ohľadom podnetu** (dátum, miesto, popis udalosti a informácia o zamestnancovi/osobe, ktorej sa podnet týka).

Pokiaľ oznamovateľ disponuje podrobnými informáciami, ktoré by vzhľadom na ich závažnosť napĺňali skutkovú podstatu niektorého trestného činu, odporúčame obrátiť sa s takýmito informáciami priamo na orgány činné v trestnom konaní (polícia, prokuratúra). Pokiaľ je týmto oznamovateľom zamestnanec spoločnosti, informuje aj svojho nadriadeného alebo zodpovednú osobu v zmysle postupu uvedeného v interných predpisoch spoločnosti a zákone o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti .